

MESTO KOŠICE

Oznámenie o strategickom dokumente

Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Rámec pre boj proti klimatickej zmene cestou podpory udržateľnosti výroby a spotreby energie v meste Košice - SECAP

Košice, máj 2022

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov

Mesto Košice

2. Identifikačné číslo

00 691 135

3. Adresa sídla

Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupu obstarávateľa

Ing. Jaroslav Polaček – primátor mesta Košice
040 11 Trieda SNP 48/A 040 11 Košice
055/6419 112 sekretariatprimatora@kosice.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie

Ing. Štefan Daňo – vedúci referátu strategického rozvoja
Mesto Košice, Mesto Košice, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice
055/6419278

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Rámec pre boj proti klimatickej zmene cestou podpory udržateľnej výroby a spotreby energie v meste Košice – SECAP.

2. Charakter

Mesto Košice je od decembra 2019 signatárom „Dohovoru primátorov a starostov o klíme a energetike“. Ako signatár Dohovoru sa mesto Košice zaviazalo: Znížiť do roku 2030 emisie CO₂ a podľa možností aj ďalších skleníkových plynov, na území pod jeho správou o 40%, a prostredníctvom lepšej energetickej efektívnosti a rozsiahlejšieho využívania obnoviteľných zdrojov energie a zvyšovať odolnosť ním spravovaného územia prostredníctvom adaptácie na vplyvy zmeny klímy. V Dohovore sa mesto Košice zaviazalo vypracovať Akčný plán pre udržateľnú energiu a zmenu klímy (SECAP). Predkladaný materiál tvorí mitigačnú časť tohto akčného plánu.

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom SECAPu mesta Košice na roky 2020 – 2030 je vytvoriť plán krokov vedúcich k zníženiu emisií CO₂ do roku 2030, v porovnaní s určeným východiskovým rokom 2005. Mesto Košice sa bude usilovať o znižovanie produkcie CO₂ s víziou dosiahnuť uhlíkovú neutralitu do roku 2050 v oblastiach výroby a distribúcie tepla a elektriny, spotrebe

fosílnych palív a ich nahrádzaní udržateľnou alternatívou v sektore doprava, rozvíjať systém účinného centralizovaného zdroja a využívaním obnoviteľných zdrojov energie. Výsledkom vypracovanej stratégie je zoznam navrhovaných opatrení vedúcich k zníženiu emisií CO₂ a možností ich financovania.

Konečnou ambíciou Akčného plánu energetického a klimatického rozvoja je zlepšenie kvality životného prostredia, kvalitnejšie verejné služby, zvýšenie energetickej bezpečnosti, rozvoj miestneho hospodárstva a vytváranie pracovných miest s pridanou hodnotou. Mesto Košice pristúpilo k Dohovoru primátorov a starostov v roku 2019. Hlavným cieľom je zvyšovanie energetickej efektívnosti a zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na celkovej spotrebe energie v meste. Spracovaný strategický dokument, ktorý je nástrojom znižovania produkcie emisií CO₂ je žiadúce implementovať v dvoch úrovniach: Navrhované opatrenia sú chápané ako nástroj, s ktorým mesto pracuje pri dosiahnutí svojich environmentálnych záväzkov, a strategický dokument slúži ako komunikačný nástroj mesta s partnermi pôsobiacimi na území mesta.

4. Obsah (osnova)

Osnova Akčného plánu energetického a klimatického rozvoja mesta Košice na roky 2020 – 2030 bude pozostávať z nasledujúcich hlavných častí:

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

VÝCHODISKOVÝ STAV

MESTO KOŠICE V KONTEXTE DOHOVORU
POUŽITÁ METODIKA
POSTUP PRI SPRACOVANÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU
VYTVORENIE PODPORNEJ ORGANIZAČNEJ ŠTRUKTÚRY
ZDROJE ÚDAJOV

INVENTÚRA EMISIÍ

POTENCIÁL ZNÍŽENIA PRODUKCIE EMISIÍ CO₂
POSÚDENIE A ZHODNOTENIE TRENDOV
ZOZNAM PLÁNOVANÝCH OPATRENÍ A PRIORITY

1. MESTSKÉ BUDOVY

PROGNÓZA SPOTREBY ENERGIE A PRODUKCIE EMISIÍ CO₂
ENERGETICKÁ BILANCIA
NAVRHOVANÉ OPATRENIA

2. TERCIÁLNE BUDOVY

PROGNÓZA SPOTREBY ENERGIE A PRODUCKIA EMISIÍ CO₂
NAVRHOVANÉ OPATRENIA

3. OBYTNÉ BUDOVY

PROGNÓZA SPOTREBY ENERGIE A PRODUKCIE EMISIÍ CO₂
NAVRHOVANÉ OPATRENIA

4. VEREJNÉ OSVETLENIE

PROGNÓZA SPOTREBY ENERGIE A PRODUKCIE EMISIÍ CO₂

NAVRHOVANÉ OPATRENIA

5. PRIEMYSEL

PROGNÓZA SPOTREBY ENERGIE A PRODUKCIE EMISÍÍ CO₂ NAVRHOVANÉ OPATRENIA

5.1 MIESTNA VÝROBA ELEKTRICKEJ ENERGIE

5.2 LOKÁLNA PRODUKCIA TEPLA A CHLADU NAVRHOVANÉ OPATRENIA

6. DOPRAVA

PROGNÓZA SPOTREBY ENERGIE A PRODUKCIE EMSÍÍ CO₂ NAVRHOVANÉ OPATRENIA

7. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

NAVRHOVANÉ OPATRENIA

ZÁVER

PRÍKLADY DOBREJ PRAXE

ZOZNAM GRAFOV, OBRÁZKOV A TABULIEK

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Vzhľadom k charakteru dokumentu je „Rámec pre boj proti klimatickej zmene cestou podpory udržateľnej výroby a spotreby energie v meste Košice“ spracovaný iba v jednom variante.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Príprava strategického dokumentu prebiehala v rokoch 2021 – 2022 v nasledujúcich krokoch:

- získanie a spracovanie podkladov
 - zber údajov o spotrebe energie na území mesta Košice
 - pre východiskový rok 2005
 - pre priebežný monitorovací rok 2020
 - spracovanie východiskovej inventúry emisií CO₂ na území mesta Košice v hodnotených sektoroch
 - pre východiskový rok 2005
 - pre priebežný monitorovací rok 2020
 - zistenie dosiahnutého pokroku z hľadiska znižovania emisií CO₂ a návrh opatrení pre dosiahnutie cieľového zníženia emisií CO₂ na území mesta Košice
- diskusia s partnermi mesta Košice s ohľadom na spracovaný materiál a navrhované opatrenia
- verejné prerokovanie strategického dokumentu s dotknutou odbornou verejnosťou
- vyhodnotenie a zapracovanie získaných pripomienok
- schvaľovanie strategického dokumentu mestským zastupiteľstvom

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Strategické dokumenty a politiky EÚ

- ✓ Parížska dohoda o zmene klímy, 2016,
- ✓ Európska zelená dohoda (EU Green deal), 2019,
- ✓ The EU Strategy on adaptation to climate change, 2013,
- ✓ Dohovor primátorov a starostov v klíme a energetike, 2017,
- ✓ Guidebook „How to develop a Sustainable Energy and Climate Action Plan (SECAP)“

Strategické dokumenty a politiky SR

- ✓ Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027,
- ✓ Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky, 2001,
- ✓ Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030,
- ✓ Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, 2018,
- ✓ Integrovaný národný energetický a klimatický plán a roky 2021 - 2030,
- ✓ Energetická politika SR, 2014,
- ✓ Koncepcia energetickej efektívnosti SR, 2007,
- ✓ Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050,

Strategické dokumenty mesta Košice

- ✓ Územný plán mesta Košice, Regulatívy pre usporiadanie územia Hospodársko-sídelskej aglomerácie Košice, 2021,
- ✓ Koncepcia rozvoja mesta Košice v oblasti tepelnej energetiky, 2007,
- ✓ Koncepcia rozvoja mesta Košice v oblasti tepelnej energetiky – aktualizácia, 2020,
- ✓ Stratégia adaptácie mesta Košice na zmenu klímy, 2021,
- ✓ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Košice a jeho funkčnej oblasti 2022 – 2027, Akčný plán rozvoja mesta Košice 2022 – 2027,
- ✓ Stratégia rozvoja dopravy a dopravných služieb mesta Košice – Plán udržateľnej mobility, 2015,

8. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach.

9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Strategický dokument bude schválený vo forme uznesenia Mestského zastupiteľstva v Košiciach.

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy

Vypracovaná stratégia sa opiera o Základnú emisnú bilanciu mesta Košice. Riešenie tejto problematiky si vyžadovalo zapojenie subjektov a externých odborných kapacít (spracovatelia

stratégie), ako i spoluprácu s poskytovateľmi dát z dôvodu získania údajov o spotrebe palív, energie i emisiách CO₂. Z pohľadu udržateľnosti a realizácie navrhnutých opatrení je potrebné s týmito partnermi pokračovať v spolupráci a vzájomnom poskytovaní dát o spotrebe palív a energie na území mesta Košice v požadovanom rozsahu počas celej doby implementácie.

Interdisciplinárny charakter problematiky si vyžadoval ako vstupy zahrnúť stratégie, dokumenty, dohody formované na medzinárodnej či európskej úrovni, ako aj špecifické národné stratégie a iné relevantné dokumenty. Pri príprave stratégie, aj pri plnení jej cieľov, bol preto pri definovaní vstupov potrebný integrovaný prístup, spolupráca pracovných skupín a účinná koordinácia na všetkých úrovniach procesov. Dokument bol spracovaný v súlade s požadovanou metodikou Dohovoru primátorov a starostov o klíme a energetike.

2. Údaje o výstupoch

Výstupom hodnotenia vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie sú navrhované opatrenia v rámci pre boja proti klimatickej zmene cestou podpory udržateľnej výroby a spotreby energie v meste Košice SECAP.

Rámec pre boj proti klimatickej zmene cestou podpory udržateľnosti výroby a spotreby energie v meste Košice je vypracovaný v súlade s Dohovorom primátorov a starostov pre klímu a energetiku (SECAP). Vychádza z hlavných princípov obsiahnutých v strategických dokumentoch, ako aj zo strategických dokumentov na národnej a regionálnej úrovni. Je to komplexný strategický dokument s krátkodobými a strednodobými opatreniami a aktivitami zameranými na znižovanie tvorby emisií CO₂. Navrhuje aktivity a opatrenia, ktoré nezaťažujú životné prostredie na lokálnej úrovni, práve naopak, realizácia každého opatrenia má za následok zlepšenie kvality životného prostredia v regióne.

Plánované aktivity a opatrenia po dobu platnosti stratégie sú sústredené na jednotlivé sektory:

1. Mestské budovy:

- školské budovy,
- športové budovy,
- kultúrne budovy,
- zdravotnícke budovy,
- administratívne budovy,
- iné budovy,

2. Terciálne budovy.

3. Obytné budovy.

4. Verejné osvetlenie.

5. Priemysel.

6. Miestna výroba elektrickej energie.

7. Lokálna produkcia tepla a chladu.

8. Doprava.

9. Odpadové hospodárstvo.

Implementačná časť stratégie identifikuje možné zdroje financovania navrhovaných opatrení, odhad ich plánovaného prínosu k zníženiu emisií skleníkových plynov alebo k zvýšeniu záchytov, vrátane návrhu indikátorov na sledovanie a vyhodnocovanie cieľa v nastavenom systéme MEI (monitorovanie emisií).

Zoznam plánovaných opatrení a priority v SECAPE:

Sektor	Opatrenie
Mestské budovy	Vypracovanie energetických auditov budov miestnej samosprávy
	Zateplenie obvodového plášťa budovy, obnova strechy zateplením, výmena otvorových konštrukcií
	Obnova zariadení na výrobu tepla v mestských budovách
	Hydraulické vyregulovanie vykurovacích systémov a inštalácia nových termostatických ventilov na vykurovacích telesách
	Meranie, riadenie, energetický manažment
	Osvetlenie a elektroinštalácie
	Motivácia k energetickej efektívnosti budov v meste
	Vodozádržné opatrenia budov
Terciálna sféra	Obnova budov
Obytné budovy	Obnova budov
Verejné osvetlenie	Výmena zostávajúcich svietidiel za nízkoemisnú LED alternatívu
Priemysel	Ekologizácia malých zdrojov znečisťovania ovzdušia
	Získanie kompetenčného rámca pre mesto Košice
	Rekonštrukcia odovzdávajúcich staníc tepla s nízkou účinnosťou
	Zvýšenie podielu OZE v okrskových kotolniach a odovzdávajúcich staniciach tepla
	Zvýšenie podielu OZE v SCZT s využitím geotermálnej energie
Doprava	Nahradenie autobusov spaľujúcich fosilne palivá elektrobusedmi
	Obstaranie vozidiel na udržateľné palivá – mesto Košice a mestské organizácie
	SMART proces manažmentu vozového parku
	Podpora elektromobility, výstavba nabíjajúcich staníc pre elektromobily
	Zvyšovanie priepustnosti automobilovej dopravy
	Podpora cyklodopravy

Riešená problematika je interdisciplinárna a preto pri jej plnení bude potrebná aktívna účasť všetkých relevantných účastníkov z organizácií mestskej samosprávy, podnikateľských

subjektov, neziskových organizácií, mimovládnych inštitúcií, aktivistov pôsobiacich v rámci jednotlivých hodnotených sektorov a kľúčových oblastí a v neposlednom rade aj občanov mesta Košice.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Potenciálne vplyvy stratégie a návrhov mitigačných opatrení, s ohľadom na prierezovosť problematiky, sa dotýkajú sektorov budov miestnej samosprávy, terciárnej sféry, obytných budov, dopravy, verejného osvetlenia, obnoviteľných zdrojov energie ako aj jednotlivých zložiek životného prostredia. Návrhy a nástroje sú v stratégii smerované k znižovaniu emisií skleníkových plynov a k zvyšovaniu záchytov. V SECAPe sú navrhnuté súbory opatrení, ktorých implementáciou je možné predpokladať neutrálne alebo skôr priame ako aj nepriame prevažne pozitívne vplyvy na životné prostredie. Rozsah pozitívnych dopadov je pritom závislý od riešenej oblasti, charakteru a spôsobu implementácie jednotlivých opatrení.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Schválením Akčného plánu energetického a klimatického rozvoja mesta Košice a realizáciou mitigačných opatrení v jednotlivých sektoroch a oblastiach sa očakávajú skôr všeobecne prospešné dopady alebo dopady bez negatívneho následku na zdravie obyvateľstva a kvalitu jeho života.

5. Vplyv na chránené územia

SECAP sa vo svojich prioritách a cieľoch zameriava na ochranu a zamedzenie degradácie prírodného dedičstva. V spolupráci s dotknutými subjektmi sa predpokladá vytvorenie mechanizmov pre podporu a tvorbu využívania prírodných daností, s prihliadnutím na potrebu ich ochrany a kultivácie.

Rešpektované sú všetky legislatívne vymedzené a vyhlásené chránené územia na národnej úrovni (prírodné rezervácie a pamiatky, chránené areály, chránené stromy a pod.), aj na európskej úrovni (NATURA 2000 – Chránené vtáčie územia a Územia európskeho významu). Riešenia navrhované sú plne v súlade s platnými územno-plánovacími podkladmi mesta Košice a nie je predpoklad negatívnych vplyvov na chránené územia, zasahujúce do vymedzeného riešeného územia mesta. Z hľadiska ochrany záujmov vtáctva sa na území nachádza Chránené vtáčie územie Košickej kotliny.

Stratégia SECAP návrhmi mitigačných opatrení a nástrojov má znížiť emisie skleníkových plynov. Ciele stratégie a navrhované mitigačné opatrenia nie sú priestorovo ohraničené a sú navrhované v intraviláne mesta Košice. Stratégia podporuje využívanie medzisektorálneho prístupu a je preto predpoklad, že pri definovaní cieľov a opatrení sa bude prihliadať na záujmy ochrany prírody a možné dopady na chránené územia. Návrh a schválenie Stratégie nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na chránené územia.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu, vo vzťahu k životnému prostrediu, sa neočakávajú.

7. Vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice

V rámci vypracovania oznámenia a identifikácie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia, neboli identifikované významné negatívne vplyvy, ktoré by presahovali štátne hranice. Zo zamerania a cieľov strategického dokumentu sa predpokladajú skôr pozitívne vplyvy presahujúce štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

Dotknutou verejnosťou pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov je verejnosť, Zainteresovanou verejnosťou sú všetci občania, združenia, socio-ekonomický partneri a iniciatívy občanov, právnické a fyzické osoby pôsobiace na území mesta Košice a jeho funkčnej oblasti.

ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením (§6a zákona č. 24/2006 Z.z.).

2. Zoznam dotknutých subjektov

- 1) Úrad Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice,
- 2) Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o ŽP, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, Komenského 52, 041 26 Košice,
- 3) Okresný úrad Košice, Odbor výstavby a bytovej politiky, Komenského 52, 041 26 Košice,
- 4) Okresný úrad Košice, Odbor krízového riadenia, Komenského 52, 041 26 Košice,
- 5) Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach, Ipeľská 1, 042 20 Košice,
- 6) MČ Staré mesto, Hviezdoslavova 7, 040 01 Košice,
- 7) MČ Barca, Abovská 32, 040 17 Košice,
- 8) MČ Dargovských hrdinov, Dvorkinova 7, 0400 22 Košice,
- 9) MČ Džungľa, Člnková 27, 040 01 Košice,
- 10) MČ Juh, Smetanova 4, 040 01 Košice,
- 11) MČ Kavečany, Široká 17/A, 040 01 Košice,
- 12) MČ Košická Nová Ves, Mliečna 1, 040 14 Košice,
- 13) MČ Krásna, Opátska 18, 040 18 Košice,
- 14) MČ KVP, Trieda KVP 1, 040 23 Košice,
- 15) MČ Lorinčík, Lorinčík 15, 040 11 Košice,
- 16) MČ Luník IX, Krčméryho 2, 040 11 Košice,
- 17) MČ Myslava, Pod horou 22, 040 16 Košice,
- 18) MČ Nad Jazerom, Poludníková 7, 040 12 Košice,
- 19) MČ Pereš, Krompašská 54, 040 11 Košice,
- 20) MČ Poľov, Ulica Dolina 2, 040 15 Košice,
- 21) MČ Sever, Festivalové námestie 2, 040 01 Košice,

- 22) MČ Sídliisko Ťahanovce, Americká trieda 15, 040 13 Košice,
- 23) MČ Šaca, Ťeleziarská 9, 040 17 Košice,
- 24) MČ Šebastovce, Podbeľová 1, 040 17 Košice,
- 25) MČ Ťahanovce, Ťahanovská 28, 040 13 Košice,
- 26) MČ Vyšné Opátske, Nižná úvrat' 25, 040 01 Košice,
- 27) MČ Západ, Trieda SNP 39, 040 11 Košice.

3. Dotknuté susedné štáty

Nie sú

V. Doplnujúce údaje

1. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu – Akčný plán energetického a klimatického rozvoja

- ✓ Nízkouhliková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050,
- ✓ Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky,
- ✓ Koncepcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030,
- ✓ Základná emisná bilancia mesta Košice. Prehľad emisií oxidu uhličitého zaradených do emisnej inventúry, 2020,
- ✓ Koncepcia rozvoja mesta Košice v oblasti tepelnej energetiky, 2007,
- ✓ Koncepcia rozvoja mesta Košice v oblasti tepelnej energetiky – aktualizácia, 2020,
- ✓ Stratégia adaptácie mesta Košice na zmenu klímy, 2021,
- ✓ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Košice a jeho funkčnej oblasti 2022 – 2027, Akčný plán rozvoja mesta Košice 2022 – 2027,
- ✓ Stratégia rozvoja dopravy a dopravných služieb mesta Košice – Plán udržateľnej mobility, 2015,
- ✓ Výročné správy – TEHO s. r. o., TEK O s r. o., KOSIT a. s., VVS a. s., DPMK a. s.,
- ✓ Koncepcia odpadového hospodárstva mesta Košice,
- ✓ Dokument starostlivosti o dreviny,
- ✓ Aktualizácia/doplnenie urbanistickej štúdie „Mestská zeleň Košice“,

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Košice 18. 5. 2022

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia

RNDr. Slavomír Bucher, PhD. – referent referátu strategického rozvoja
Mesto Košice, Mesto Košice, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice
055/6419176, e-mail: slavomir.bucher@kosice.sk

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Potvrdzujem správnosť údajov v oznámení

Ing. Jaroslav Polaček
primátor mesta Košice